

ուր առաջին գործն եղաւ փոքրիկները կուշտ կուռ համբուրել, և երկրորդ գործն ալ եղաւ թեյի խմելը սեղանին վրայ...

Միջանկեալ կերպով բնութիւն այն մարդը որ կը յանդգնի զին միամիտ կարծել մտնապատկալի տեսակէն կը սխալի. վարչի ամէն ամէն ասեմ ձեզ, իմ խորամանկութիւնս միամիտ երեւնալու մէջն է...

Կ'ըսէի թէ ըստ իմ ամենաբարի սովորութեան գայլի ախորժակով սպառազինուած սեղանին գլուխը նստայ. այդ պահուն յարգանքը ներկայացան կենսալիցքն թայլա և համեղն ֆէշիթի՝ զորս փոխադարձաբար շարժելու համար դգալին և պատուաբար կ'իզոցի պաշտօն շնորհեցի...

Ուր ուրեքն սկսանք երկրորդ կերակուրին՝ որ էր վարժուհիի անարատ խղով, վարժութիւն Մանկանցի սնդուսանման նախընթաց վարժապետ տղամասի (1) մը, զոր առանձին չձգելու համար զըկեցի իր ընկերներուն քով, որոնք ստամոքսի մէջ ալ կընդէտ կ'սպասէին. նոյնպէս ներս հրեցի Տիարք և Տիկնայք, ելմէի խարսխիմիկ և հուսկ ուրեքն Կործակալութեան սորձը որուն գաւաթին վրայ Ասպնճականիս ուէքլամը ճառնանուն կը ցոլար:

Եւ ահա բարեկամիս գրական աշխատութիւնով, իմ ալ լրագիր կարգաւորման սղալոց ալ բազմոցին վրայ քննանալովը, քննարկ հեղինակ հեղինակ սահեցան՝ ինչպէս հեղինակը սահի նաւակ մը լուսնի արծաթ ցոլքին տակ ժփացող շուրթուն վրայ: (Բայց, ճառանչ, բէշքէկ, կկոյ, եւսիրսի տուր)

(1) Աղբարտրուկը Յարգողներէն եմ յորուած իս մէջ վարժապետի և վարժուհիներու ակնարկարիւնը՝ առաջ պաշարունեցող այն պատանակաւ ուսուցիչներուն և ուսններուն հասարակ, այլ ֆիլի մը պաշարով ինքզինքնին հեղինակներ կարծողներուն համար:

մասի, էքմէք խոտայիքի նաւակ արծաթ ցոլք, տատէ խոտայիք և բանտստեղծութիւն... Ս. փ.

- Փափագեան, բունդ եկաւ նէ գիւմացի սենեակն է մահաճակովիդ:

- Կ'երթամ ամա սյա երկրուն պտղելի մանուկը քովս պիտի առնեմ:

- Անհանգիստ կ'ըլլաւ եղբայր:

- Ի՞նչն անհոգ եղիր, միայն թէ մանկական սովորութիւնը գիշերը դործ չի դնէ. այդ ալ թէ և հոգալէ՛ բայց այս շարժանները յետոյ կ'ըլլին փոխը ըրաւ՝ շնորհ ըրաւ՝ կ'ըսեն. կը վայնամ որ վաղն ալ փափագեանը ըրաւ՝ ըսեն:

- Ձէ՛, մեր տղաքը մաքուր են. գիշեր բարի:

- Լոյս բարի:

Բայց մտքս կ'անցնէի՝ որ կարծ հասակիս պատճառաւ գիշերը ծեծ պիտի ուտեմ. կուտեմ ա. ինչպէս շատ անգամ կերած եմ ա:

Անցեալները իբր հաւատացեալ կէտիկ Բաշայի եկեղեցւոյն պահարանը կեցած, շերտնաճարար կարծիքի՝ և ահա կուզէ՛ք որ տիրացու վարժապետը զին ձայնաւոր տղաքներէն մին կարծելով, գայ տէր զլուսու ետմուրիս մը իջնցնէ. ի վերջոյ տեսնելով որ կէս դարը համեղու մօտ մէկն եմ՝ սկսաւ բեր ներողութիւն խնդրել. է՛ ճանրմ, ետմուրիսը կերանք, սէրսմ՛ եղանք՝ և քանի մը ներողութիւնով գլուխնուս ցաւը անցնի նէ՛ ալէկ գեղ. Ասոր մօտ բան մ'ալ կիրակի օր Սամթիա պատահեցաւ. առանկ ելլամ տէրի մը քաղինծ երթամ նարտ դիտեմ՝ ըսի. ահա և ևս որ մէկ կառէ նարկիլէ կը քայէր, միւս կողմէ թափվու կը խաղար քովը, նստայ թէ ոչ՝ բարեկամս որ կերակ թէ կը յաղթուէր օտ նարկիլէն վերջուցէք՝ ճարմայեց կարսնին. կարսնը որ (ետեէն ըսել չըլլայ) յիմարանոցէն փախած շուրթ մ'էր, զին նարկիլէ կարծելով գըրկելուն պէս պիւճէն չ'տանի՝ մի, դուք իմ տեղս եղէք ա՛ն մի ճաթիք:

Բայց ետք հոտ մէկտեղ գիտեմ թէ կարճահասակութիւնս իր օգուտներն ալ ունի. հարգուածի, կերպասի, կօշիկի կողմէ շահուած եմ, ցած գունէ մտած միջոցիս սպասող ժամագործին պէս զլուխ չեմ ձեռն և աշտարակամարմին խմբողիքին նման ստեղծ վերամկէն գուրս չմալէն զատ՝ անկողինս էլտօրատոյի սրահին շափ մեծ կուգայ: Սանքի ինծի պէս մանրուք տամ մը ըլլալ նէ՛ վալս մըն ալ կրնամ դառնալ. բայց տամա սակերիչներուն պէս կուզեմ իմ ըլլալու չէ:

Հիմա դառնամ մեր պատմութեան Կիշերը խորունկ քունիս մէջ, մարդ

մը երկու ձեռքերէն բռնելով զին կռնակը շունէ՛ մի. շուրթեցայ, (Միքիլի ընթերցող, իրաւ շատ քեֆիլի բան է եղբոր մարդու շալկը ելնել. մանաւանդ զի շեր առեն, երբ պատին վրայ ալ շուրթ տեսնելով իրապանս կը կարծէի որու հրամաններ ընելու փափաք կ'ունենայի և ահա տեսայ թէ թուայեթի սենեակը կուզուէր, Հասկցայ՝ նպատակը, զիս մանկիկը կարծելով...)

Ասոր վրայ ձեռքին կախի մը տալուս պէս աշտանակն էր մարեցաւ և գրագետ բարեկամս բարիանալով «ձո՛ չուն, ես հայրիկդ եմ, Հիշ հայրիկին կը զարնեն» ըսելը և ինծի լաւ մը տփելը մէկ եղաւ:

Իսկ ես տեսնելով որ ըրած մէկ կատակիս վրայ կերած ձեծիս վերջը չպիտի դայ՝ ի հարկէ ստիպեալ սխալած ըլլալը հասկցուցի... և հետեւեալ առտու, Աստուգական ընտրեւեաց Յանձնաժողովին Ատենապետին նման, գաւազանս դրան ետեէն առնելուս պէս կծկը դրի:

ՍՍՊԻՍ ՓԱՓԱՋԵԱՆ (Ինքնակ)

ՐԻՑԻՐՈՐԹԻ ԿԱՐԻՊՍԻՏԻ ՆԱԽԱԿ

Էօնօրիթի վերջնաբեր թիւն կը քարզմաննեմ հետեւեալ նախալը, որ Խաչացի գորսպէս Քիցիօրթի Կարիպոսի գրած է վերջնա Բայիւնո գու մարուած հայրենասիրեւոր խոսքի մը Գորսա Յարսա Յարսա Յարսա:

«Վստահ եմ թէ մատաղ երիտասարդներու այս հաւաքումէն յառաջ պիտի գայ սովորական և անարեւմտական օրակարգէ զատ ուրիշ բանիք:

Հայրս հաւատ ունէր Սիկիլիոյ վրայ իբրև ձեռնբեցնելու հողին վրայ: Ես երջանիկ պիտի ըլլայի եթէ ներկայ առիթին մէջ նախախնամօրէն կրկնուէր պատմական հանգիստ մը:

Իտալիոյ պատմութիւնը և իր ազգային վերակազմութիւնը մեզի կը սորվեցնեն թէ առանց ժողովուրդին ձեռնբեցութեան, առանց երիտասարդներու յատուկ պահանջին, առանց շարժիչ ուժին անոր՝ որ կուտեցաւ գործի կուսակցութիւն, մեր կառավարութիւնը եղբայրացութեան մը պիտի չի յանգէր, և նոյն լույս ազգային միութիւնը կրկնատար պիտի մնար:

Ներկայ ժամանակները բեռնաւորուած են անակնկալներով և, վա՛յ մեր ազգի ապագային, եթէ ձեռնբեցութեան կամ քաշարտութեան պակասութիւնով՝ ազգը

ձեռքէ փախցնէր առիթներ որոնք շատ լաւ կրնան ներկայանալ վայրկեանէ վայրկեան:

Պալքանեան թերակղզիին մէջ, Յօնիական ծովուն եզերքներուն վրայ, մեր Ատրիական ծովուն մէջ ծանր սպառնալիքներ կը գիղունին:

Պէտք է որ մենք այս հարցերուն վրայ յստակ մտածուի մ'ունենանք և այս մտածումին պատշաճեցնենք մեր գործունեութիւնը:

Մենք պարտինք ունենալ փոստական ծրագիր մը որ ուրիշ բան չի կրնար ըլլալ եթէ ոչ այս. Ետեւ զնա՛ Աւստրիա և Ռուսիս, և գրական ծրագիր մը՝ որ պարունակէ Հելլենականութեան յատուկացումը մինչև ուր որ իր իրաւունքն է. սահմանադրութիւն մը Յերապոլիտի միութեան համար որ պարունակէ Պօնոս և Հերձէկ, արդար իրաւունք մը Պուլկարներու, Առաջններու, արդար իրաւունք մըն ալ թուրքերուն, և մանաւանդ դաշնակցական համաձայնութիւն մը և Կոստանթնուպոլսի միութեան:

Հո՛տ պէտք է ձգտին մեր ճիգերը, հո՛գ մեր ժողովրդին ճիգերը, առանց ամէն բան մեր գիւրանագիտութիւնէն ըսպասելու:

Ուրիշ սպառնալիքներ, թէպէտեւ աւելի հեռու՝ կը պատրաստուին հիւսիսի մէջ: Աւստրիա երկար առեւելք պիտի կըրնայ ընդդիմանալ. բայց այն սերունդը որ պիտի ներկայ գտնուի մեծ քանդումին Իտալական հայրենիքը պիտի մասնէ, եթէ չի գրաւէ ինչ գնով որ ալ ըլլայ՝ այնչափ համակերմանակալութիւնէ սպասուող թրիտեթը որչափ Խարսիան և Թրանսիլանի:

Մեր ժամանակին մէջ երիտասարդութիւնը պարտականութիւն ունի արթուն և պատրաստ գտնուելու: Բայց նախ պէտք է զայն կազմակերպել:

Թող երիտասարդները քիչ մը ձեռնբեցնեն ըլլան, թող ամէն կեդրոններու մէջ, Իտալական բոլոր քաղաքներուն մէջ՝ բովիթէներ կազմակերպեն վստահ նայրենիքի: Թող այս կեդրոններու շուրջ հաւաքուին այն ամէն տարրեր որոնք՝ պէտք եղած առեւելք կարենան կառավարութեան կամ առանց անոր, գործի մը ձեռնարկել և հայրենիքը փրկել նորանոր թերութիւններէ և նորանոր արկածներէ:

Թող բովիթէները այս կենսական հարցերը յուզեն, թող միջոցներ պատրաստեն ու մարդիկ հաւաքեն:

Եթէ այդպիսի ձեռնբեցութիւն մը առաջ գայ Իտալիոյն, անգամ մը ևս պիտի կարենանք ըսել թէ Սիկիլիան մեծամեծ

Բ Ա Ն Ա Ս Ի Ր Ա Կ Ա Ն

(24)

ԳՈՋՄԱՐԱՇԻՆԵՐԸ

(ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ ԿԵԱՆՔԻՑ)

(Շարունակութիւն նախորդ թուի)

Ժողովուրդը մեծ գովեստիք խօսում էր Հայր սուրբի ուսումնական կարողութեան և խելքի մասին: Շատերի խօսակցութիւնը անցեալ և ներկայ առաջնորդի շուրջն էր դառնում. նոքա ստում էին:

— Պողոսը՝ բարբարոս էր. թռչնիկը կըրթոտ, Թաթոսը՝ աղէտ. իսկ սա՛՛ ամեն շընորհքներով լի մի եկեղեցական է:

Տարինը լրացեր էին Այվազեան հայր սուրբի վան հասնելուն. նա իբր բնական հանձնարով խաղաղութեամբ ընտրուց Գաւառական ամեն ժողովները, հակառակ իր նախորդների կատարած փորձերին և անյաջողութեանց:

Մտաբանական օրինաւոր գործողութիւնները կատարուելուց վերջ, պաշտօնանկ եղաւ իր խելը կուսակալը, որը վրացի ծնողներից սերել և քրիստոնէից յետոյ և անհայտ թշնամին էր: Եւ որը հայերի մէջ սիրում էր միայն

Պողոս եպիսկոպոսին և ամեն ինչգիշերը կատարում էր Այս հայերի արեւն ծարաւի և ուխտեալ թշնամին, Վան համայնուս պէ՛ս հայ երեսասարդներով չեցուց բանախ նկուղները: Հալածանքները, տանջանք, սուտակումները, կուսակցութիւնները և այլանուն թիւները միմեանց յաջորդեցին: Գտնուելի եղեանագործութիւններ կատարվում էին, ոչ ոք ուշադրութիւն չէր դարձնում տանջուող հայ ժողովրդի վրայ: Նոր օրէնքով հաստատուած «Կաթիլի» քրիստոնէր սանձարձակ տեղիւններ սկսեցին գործել իրենց դարաւոր գրայի հայերի գիւղերում: Շատ շանցած, բանտարկեց նախնան նշանաւոր կուսակցականներն և նոր ընկեր համարող բոլոր կառավարութեան հայ պաշտօնեաներին: Երբ այս հարցի վերաբերմամբ Պատ. փոխանորդ հայրը գիտումներ արաց կուսակցին, սպասուցաւ և նրան բանտարկելու: Այս ժամանակ մի հայ սափրիչի կանչել էր նա իր մազերը խուզելու: Խուզելուց յետոյ, հանկիւնը ձեռք տուաւ միտմոր սափրիչը, կատարել կուսակալը հայկիւնը շարունակ նորա զմեքին, ինչ, հաւատաւ օրէնքը հայտնելով, բուն իսկ հայոց Առաջնորդի և պաշտօնական մարդկանց ներկայութեան:

Բարբարոսութիւնը իբր ծայրայեղ ստիճանին հասել էր, կուսակալը պահանջում էր, որ իբր չը հաւանք մարդկանց զոքս հանէր և ազգային ժողովներից, նա մինչև անգամ մի ցուցակ ուղարկեց Առաջնորդարան «միջկիւն»

ի» (վստահաւոր) անունները նշանակած: Այսպիսով գրեթէ առաջնորդարանի ժողովները կազմուածեալ վիճակում մնացած, անգործութեան դատապարտուեցին: Կարծ ժամանակից յետոյ, յանրած ձեռքակալուեցին նշանակուած մարդիկ և զանազան հեռաւոր երկրներ աքսորուեցին: Վանայ առաջնորդը գրում էր այս ամէն իրողութիւնները Ազգեան Պատրիարքին, բայց նա իբր սաղն էր անում. աշուղական մասններ էր կարգում: Որպիսի վիճակից յուսահատուած, Այվազեան հայ սուրբը թողեց անհովի վստահութեանի գայլերի ձեռքին մատնուած բազմատանջ հօտն ու հեռաւոր գէպի Մուշ: այնուկող էլ կուսակցութեան Բաշարի կուսակալը հեռագրեց Մուշի կառավարութեան, որ Այվազեան վարչապետին ձեռքակալին և ընդ հակողութեամբ վան ուղարկէին, բայց արդէն ուշ էր, նա հասել էր իբր սեղը: Բայց և այնպէս, խիստ ամբաստանազիր ուղարկեց հեռագրող առաջնորդի ետեւից Մուշի մասնական կառավարութեան:

Քանի գոյաց Բաշարին խօսակցութիւններ գործըրց անմեղ հայերի գլխին, որ ժամանակ լրտեսներ և մատնիչներ խուսրթ վիտում էին եկեղեցիներում, թաղերում և գիւղերում, որ չէր անցնէր, որ մի թաղ, մի տուն, մի գիւղ, եկեղեցիներ ու վանքեր չը խուզարկուէին: Ի՛նչ էին օրոնում. — ոչ ոք չէր իմանում: Այսպիսի խօսակցութիւններից ծանձարացած ժողովուրդը, մանաւանդ մի քանի անգամ բանտուաններ և դուրս եկած և վստահաւոր գա-

տուն պատկանած երիտասարդներ՝ սկսեցին վտանգաւոր դիտուիլ գիծել, նշանաւոր մատնիչների կանքը հնձեցին հրապարակի վրայից մինչև այն օրը, երբ մի շեխուրեան օջախին պատկանող և մի գիւղեմով հայից աւելի խմող մի ոտտիկան (բոլիս) նուրբիս սպանեցին, որը իբր հայագիտութեամբ, շատ գիւղացի պարզամտ հայերից գաղտնիքներ էր քաղում և սաստի վրայ հարկեր էլ սուտեր բարդած կառավարութեան էր տանում յանձնում:

Բաշարին այս անգամ կատաղեց և հարիւրուոր տնձող գեղատանները ընտրեւեցոյն անդամներին բանտարկում փճացրեց:

Քանի խտուրթիւնները շատացրեց Բաշարին, այնքան էլ յեղափոխութեան մասերը բազմապատկուեցան Վանում և Այլ ևս կատավարական պաշտօնեաներն էլ ձանձրացել էին. նոքա ամէն գիշերը հարիւրաւոր գեղեցիկ ազգիկներին և հարսներին կիտարկ վիճակում սենեակով:

Հեռացուց Բաշարին Վանում զանազան օտարազգացից հայ վաճառականներին. բոլորովին արգիլեց սահմանակից պարսկաստանի և Ռուսաստանի երթելու վիճակը հայերի համար: Գրեթէ ողջ Վասպուրականը պաշարումի ենթարկուեց: Այնու ամենայնիւ, այս ժամանակներն աւելի երթելու վիճակներ տեղի էին ունենում արգիլուած վայրեր քան ազատ ժամանակները:

(Շարունակելի) ԱՌԱՅԱՂՈՒՇ

Յ. ՓԷՄՊԵՃԵԱՆԻ ԸՆԿ.

Գ. Ա. Հ. Ի. Բ. Է. (ԵԳԻՊՏՈՍ)

391

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ԱՐԵՎԵԼՈՍԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ՄԻԿՐՈՔՈՆՈՒՆԵՐՈՒ
Յանկայես պատրաստած ձեռագրերն սխիստերն

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԵՐ ԳԼԽԱՎՈՐ ՄԵԾԻ ԱՆՊՅ
Հնագրական Հասցի — ՓԷՄՊԵՃԵԱՆԻ ԲԵՐԻՓՈՒՆԻ ԲՈՒԵ 689

ՀԻՆ ԶՈՊԻՑԻ ԴԻՄՈՍ
Նամակառի ԲՈՒԵ 129

ձեռագրերն իրենց հոգին է:

ՐԻՑԻՐՈՒ ԿԱՐԻՊԱՆԻ

Այս նամակը Գորգա Մարտիրոսի երկ-
տասարդութենէն ընդունուեցաւ խանդա-
վառ ծախահարութիւններով:

Արդէն այդ ընկերութիւնը կառուցու-
ածի որդւոյն քաղաքի խոսքերէն մը զ-
ուած՝ կ'ուսումնասիրէ գործնական կերպը
Իտալիոյ գլխաւոր քաղաքներուն մէջ կազ-
մակերպելու համար քովիթէնի, բորթա-
կնդի կեդրոններ որոնց մասին Ռիցիւրոյի կը
խոսեր վերոյիշեալ նամակի մէջ:

ՄԱԿԵՒՈՆՈՑ ՄԷՉ

Սուլթանը խոստացաւ Աւստրիոյ և
Ռուսիոյ զեպաններուն թէ Ալպանացիներ
ընդ խօսիւ պիտի պատժուին եթէ ամէն
բան չի հանդարտի:

Ռէօթըրի հեռագիր մը մեզի կ'իմա-
ցնէր թէ թուրք վեհապետը նոր խոստում
մըն ալ ըրած է. Որովհետև Սուլթանին
խոստումները շատ են անոր համար խելա-
ցուլիւն չէ անոնց կարեւորութիւն ընծա-
ծայել:

Եթէ մարդ կ'ուզէ գաղափար մը կազ-
մել այն եղանակին վրայ որով թուրք
զինուորները կը վարուին Ալպանացիներուն
հանդէպ, բաւական է յիշել վերջերս Միթ-
րովիցա պատահած դէպքը. Գանի մը հար-
իւր Ալպանացիներ կ'ուզէին բռնի հաս-
տատուիլ պահապան զօրքերէ գրաւուած
քաղաքի մը մէջ: Բնականաբար զօրքերը
անոնց տեղի չը պիտի տային ու զանոնք
քանի մը յրապնէի հարուածով հետաքո-
ցին. յարձակողները իրենց մեռածներն ու
վիրաւորայիններ վերցնելով իրենց տեղե-
րը դարձան, առանց հոն գտնուող 5000
պահապան զօրքերէն հարձուելու, ինչ
որ բաւական կ'ապացուցանէ թէ թուրք
բանակները չը պիտի կուտին Ալպանացի-
ներուն դէմ:

Ապագային ալ այսպէս պիտի ըլլայ,
մի տարակուսիք ասոր վրայ, Սուլթանին
քաղաքականութիւնը պիտի չի փոխուի:
պիտի շարունակէ սիրով վարուիլ Ալպա-
նացիներուն հետ, միշտ պահելով հան-
դերձ բաւական զօրքեր ամենէն կարևոր
կեդրոններու մէջ, ոչ թէ այդ ցեղերու
վրայ նետուելու համար այլ անոնց դէմ
ինքնիւք պաշտպանելու համար եթէ քիչ
մը չափէն աւելի զինք նեղեն: Անոնց պի-
տի տրուի ալպանացի կառավարիչներ
ու փոխ-կառավարիչներ, քրիստոնեայ ալ-
պանացիներ եթէ պէտք ըլլայ, անոնց
փայլուն խոստումներ ալ պիտի ըլլան
ու մէկ քանիներն ալ պիտի կատարուին:

Վերջերս Ռէօթըրի հեռագիր մը մե-
զի կը ծանուցանէր թէ Պուլղարները Սե-
լանիկի նաւահանգիստը գտնուող Մէսսաթը-
րի շոգենաններէն մէկուն մէջ կրակ ձը-
րած են. սակայն յետոյ հասնող լուրե-
րէն կ'իմանանք թէ այդ նաւուն մէջ պա-
տահած արկածը արդիւնք է կաթոսային
պայքումին:

Կը վախցուի թէ Աեւեալներ կան շատ
մը հնոցպաններ բաւական այրած են. ճամ-
բորդները անվտանգ են:

ՆԱՄԱԿ ԳՈՒԶԻՐԷՆ

... Խմբագրութիւնն Արշալոյս քի
ի Բագրատի
Կը խորհրդով որ Ձեր թերթին միջոցաւ նը-
րապարակուի իմ անկեղծ շնորհակալիքս յայտ-
նել հանձն առ Տր. Ս. Թամարիչի, որուն

հմտութիւնը փորձառութիւնը եւ իր խնամքին
յանձնուած էր անորոնց նուիրած մասնաւոր
հոգածութիւնը ամէն գովեստից արժանի են:

Ներկայ հրատարակային շնորհակալիքը հա-
մակրելի Տօթթօրին յայտնելու պարտականու-
թիւնս շատ նուիրական է ինձ համար, որով-
հետեւ երկամեայ որդիս, Վահէ Պոյաճեան, որ
ասրըքան ի նման վտանգաւոր հիւանդութենէ
մը բոնուեցաւ վերջերս, միմիայն իր հոգա-
ծու խնամոց եւ անձնուէր ջանքերուն շնորհիւ
կրցաւ ազատիլ, որուն համար արգասիւն չեմ
կրնար իմ շնորհակալեացս անկեղծ զգացումը
զսպել:

Ընդունեցէք եւ ինձ
ՊԱՆՏԱՍԱՐ ԳՈՅՈՒՃԵԱՆ

ԿԱՐԻՍԱԼ

Առաջիկայ թուով Ա. Արքիեպիսկոպի վրայ
ի գործ դրուած սպանութեան փորձին համա-
ստուութիւնը:

ՆՈՐ ԿԱՐԳԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ներկայ թիւին սկսեալ Արշալոյս յի
շուրբուր և հեռագիրներու թարգմանու-
թեանց մասերը յանձնուած են զարգացած
երկասարգի մը, որ փոփոք յայտնած է
աշխատակցի այդ ճիւղին:

Այս առթիւ նուիրական պարտք կը
համարինք յիշատակել անձնութիւնները
Տիար Վահէ Ճէրահեանի (Լեւոն) որ թերթիս
սկզբնաւորութենէն ի վեր գրեթէ՝ ամենէն
անձնուէր և գնահատելի օժանդակութիւն-
ները նուիրած է, Անդրեւէն, Ֆրանսերէն,
Իտալերէն և Յունարէն թարգմանութեանց
աշխատութիւնները ստանձնելով — ՄԻՅՏ
ԱՆՁՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ — և օրընտրով միանգամայն
խմբագրական ուրիշ աշխատութեանց:

Վահէ Ճէրահեանի «Արշալոյս» ին ըն-
ծալած օգուտները միմայն բարոյական տե-
սակետէ նկատուելու չէ. հարեանցի հաշիւ մը
կրնայ ցոյց տալ թէ նա կերպով մը նիւթա-
կան օժանդակութիւնը ալ ըրած է. որուն
քով հիւլէի մը չափ կրնան պղտիկնալ կրե-
ստային գանձերու պահպաններն և ԱՐՇԱ-
ԼՈՅՍԻ գործներէն ու հրատարակածներէն
ԱՄԵՆԷՆ ԵՄՏ ՕԳՏՈՒՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՀՈՒՐ ՏԸ-
ՌՈՒՐ ապերախտ ժառանգներ:

Այս հաշիւով Պ. Վահէ Ճէրահեան կը մնայ
միշտ «Արշալոյս» յի աղին բարեկամը ու վե-
հանձն բարեբարը:

Ա.Չ.Գ.

Ճամբորդութեան տպաւորութիւններ
ի Զուիցերլանդ Կործ Պ. Ն., Կարկուտեանի:
Գին 3 զրջ ուղ

Գրել N. Corgodian
Le Caire

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՂՏՁԻ ԵՒ ԱՊՏԻՆ ՄԻՋԵՒ

Մուգարաւինն տուած տեղեկութեանց
նայելով, Ն. Բ. Մայր Խորվու Սուլ-
թանէն ունկնդրութիւն ընդունեց և Ն.
վեհապետութենէն խնդրեց թատս կղզին
ետ դարձնել Խորվական Վագֆներուն:
Սուլթանը բացասական պատասխան տուաւ
ըսելով որ եթէ մտադրութիւն ունեցած
ըլլար կըզին թողնու, Թատսի գրաւումը
ընդհանուր չէր ընէր, մասնաւոր Ն. Բ.
Խորվի խնդրանքներէն յետոյ:

Նոյն լրագրերը կը ծանուցանէ թէ Ն.
Բ. Մայր Խորվուհի խնդրանքին որայ,
Սուլթանը մէճիտիլի առաջին աստիճանի
նշանը շնորհեց Ն. Վեհապետեան Ալի ֆա-
շա Էպատի:

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

Ասկէ առաջ երկրագործութեան Խոր-
վական ընկերութիւնը պաշտօն յանձնած էր
Պ. Կ. Փօստըրի Եւրոպա և Մ. Նոյնից
ներքը երթալ մասնագէտ երկրագործ մը և
իմիագէտ մը պաշտօնի կոչելու: Ելնա-
կան գործոց նախարարութիւնը 2000 Ե. Ո.
ի վարկ մը բացաւ: Կիլիկիի մէջ յարմար տե-
ղեր չինելու օրպէսզի վերադիշեալ երկու
մասնագէտներուն երբ դրասներեակ և փորձի
վայրեր ծառայեն:

Պ. Փօստըրն այս ամսու 15 ին Մ. Նա-
հանգները պիտի մեկնի Իրեն յանձնարար-
ուած է նաև տեղեկանալ Ամերիկայի մէջ
տեղի ունեցած երկրագործական գիտու-
թեան ըրած վերջին յառաջընթացները:

Երկրագործութեան Խորվական ընկե-
րութիւնը որոնց 5000 լիւրայի վարկ մը բա-
նալ Կէլիկիի մէջ հանկարտներ չինելու երկ-
րագործական ցուցահանդէսներու համար:
Երկրագործական ցուցահանդէս մը տեղի
պիտի ունենայ Հոկտեմբեր 2 ին Միսիի մէջ
և մէկ օր պիտի տեւէ: Մանուրայից նոյն
ամսոյ 30 ին տեղի պիտի ունենայ և երկու
օր պիտի տեւէ:

Ա.Չ.Գ.Ա.Յ.Ի.Ն

ԼՈՒՐԵՐ

ՎԵՐԱԳՐՈՂ

Ն. Գերապատուութիւն Առաջնորդ
հայրը անցեալ օր վերադարձաւ Աղէքսան-
դրիայէն:

Ըստ ձեռքուն նայելով, Ս. Առաջնորդը
կարգ մը ընթացիկ գործեր ալ կարգի
դրած է, որոց մանրամասնութիւններուն
հետզհետէ պիտի տեղեկանանք:

Բաղաքիս երեւելիներէն Յակոբ Էֆէն-
տի Նիշէսթեհեան, որ ժամանակէ մը ի
վեր Պոլիս կը գտնուէր ընտանեօք, անց
եալ օր քաղաքս հասած է:

ՆՈՒՐԵՐ

«Արշալոյս» յի Տօթթօրին առ Կարապետ
Պէյ Երիտեհեանն ուղղած գրութիւնը, ու-
րով Պատ. Երեսփ. Փողոզոյ նիստերու
արդիւնքի մասին նոթեր ուղղած էր, ար-
դիւնաւոր հետեանք մը ունեցած է, և
Ն. Վեհապետութիւնը՝ որ Ասեմայետն է
Պատ. Փողոզոյն, անցեալ օր պէտք ե-
ղած տեղեկութիւններն հարողած է և
առաջիկայ թուով պիտի սկսի անոնց հը-
րատարակութիւնը:

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

Վատի Հայֆա Գ. Ն. 367 թիւէն սկսեալ
ձեր թերթերը նոր հասցէին յղուեցան:
Ճուտ-էլ-Խալիլի Ս. Պ. — Ձեր յղած զը-
րամը դանձելով 367 թիւէն սկսեալ բաժանոր-
դագրեցիւք:

Գահրիբե. Մ. — 367 թիւէն կ'սկսի ձեր բա-
ժանորդագրութիւնը. ձեր տարեկան բաժանոր-
դագրի ստացակարգ մէկ երկու օրէն կը յղուի:

Գահրիբե. * * * — Իրաւունք ունիք պիտի
ըսէիք, եթէ համոզուած ըլլայիք թէ՛ դուք ձեր
բաժանորդն կատարեալ գիտակցութիւնը եւ
համոզումը ունիք, Հեռիէն ամէն ինչ ոսկիի
կամ գոնէ գոնէ արծաթի զոյն կ'իբեւայ. մօ-
տենալուէ անգամ մը եւ յուսախարութիւնը
հրէշային ուրուականի մը պէս ձեր դէմը պիտի
կանգնի:

Աշխարհի մէջ ամենէն մեծ խոնձուրթները
չ'սերտած ու չի գիտցած բանին վրայ ո եւ է
գիտողութիւնը չընկնէ: Կը կարծեսք թէ այս
խրատը կրնայ ձեզի օգտակար ըլլալ:

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր Ն Ե Ր

Փարիզ 4 Մայիս. — Պ. Բոնպ. Եւ-
խարսուպէս, Վիկորիայի մեծ խաչի
պատանշանը ստացաւ:

Երուսղէ. — քաղաքը այս ատուտ
մեկնեցաւ. հանրապետական նախագահը
ու բոյա նախարարները Վեհապետին ըն-
կերացան միմիայն կայսրան ուր անոնց սի-
րաչի խօսքերով մնալ բարով բար, յայ-
տարարելով թէ շատ գոն մնացած է Երան-
սայի մէջ ըրած քննադատութիւնը:

Ամէն սեղ ամբարի վեճ համակրութիւ-
նով ընդունեց Երուսղէ. եւ ուր իցե
միջադէպ յարասնեցաւ:

Փարիզ 4 Մայիս. — Այս ատուտ ժա-
մը 11, 30 կայսրանին մէջ Պ. Լուպէ եւ
նախարարները սիրաչի ուղեր մարտիցի
Երուսղէ. քաղաքին. Երիւն Վեհապե-
տութեան զեւր շնորհակալութիւններ յայ-
նեց անոնց իրեն եղած մեծնական ընդու-
նկերութեան համար գործիքի յայտի մո-
նայ. Անեղուց թէ իր աշխարհիկ շատ գոն
մնացած է:

Կ. Պոլիս 6 Մայիս. — Այս սեղ կա-
ցուեցան վրայ շատ յոռեսու եւ. Պատե-
րագլի մայրեր կը լսուին:

Բաղախ մէջ անգամ վրոյնուր մեծ
է. վասնզի Բօմիթները մեծ գործունե-
ութիւն ցոյց կուտան:

Կ. Պոլիս 6 Մայիս. — Սեյանիկի
փորձերուն պատճառով Դուր Պուլղարի
աղբու ծանուցագիր մը յիկեց, քաղաքի
սանիտարագրութիւնը անգոր հսկողութեան
դէմ:

Մակեդոնի 6 Մայիս. — Բրուսիոյ
վաճառականութեան նախարար իր ձառին
մէջ կարեւոր յայտարարեց դրամագրութե-
տու մէկ սեղ կեդրոնացումը. միակ զեմը
որով կարելի ըլլայ յայտարար Մ. Նամակ-
ներուն դէմ:

Լոնտոն 6 Մայիս. — Մանուր իր գո-
նուակալութիւնը կը յայտնէ Լոնտ Լանսուի
պարսկական ծոցին Ախսանը ըրած յայ-
տարարութիւններէն. Սթանբուլ Պիտեյ
կուտայ թէ աշխարհ սեպակ Գոնիտի
(աշխարհի Ամերիկան ամերիկացիներուն)
վարդապետութիւն է:

ԱՍԱՄԵԱՐՈՅԺ

ՏՕԲԹԵՐ ԳԸԼՈՂՃԵԱՆ

Շարա Վակիեյ Պիթի ՄանսօԼիս
դեղատանին ձիշ յիմաց

Պատու ունի յայտարարել իր Արգոյ
յանախորդաց թէ՛ Կեկտեմբեր ամսոյ ըս-
կիզէն իր Գլխիկի Մուսթիէն փոխադրած
է Էօպլէ բիէ Մանսօֆիա գեղարանին ճիշտ
գիմարը և ամէն օր կէս օրէ առաջ ժամը
9-12 ու կէս օրէ վերջ 3-5 պիտի ընդուն-
ուին ամէն անոնք՝ որոնք կ'ուզեն իր խնա-
մոցը յանձնուիլ և ապահովագրուի զո՞չ մնալ:
Երեքշաբթի և ուրբաթ օրերը ժամը
12-2՝ աղբատայ ձրի ակուայ հանել:

Ս. ՈՒԶՈՒՆ ՊՈՐՈՍԵԱՆ

ԵՄԱՐԱԳՈՐԾ

Վակի-էյ Պիթի-Վիտոյ
«Տիւրիս» դեղատանին յիմաց

Կը վաճառէ նաև ժամացոյցի զանազան
տեսակներէ զատ բուն Թալանայի (Talan-
ne's Watch) ժամացոյցներ սկիզբարժած
և պողպատէ կախարչներով և տոկոն ըլ-
լաւ հաստատուած ու փորձուած է:

Կեզմերէն զգուշանալու համար գիմե-
ցէք Տ. Ս. Ուղանագորտանին

